

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

Esther Kooi

Kenmerk

196962536

Leek

7 september 2021

Onderwerp

Huisvesting bibliotheken Westerkwartier

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het voornemen een verandering aan te brengen in het bibliotheekwerk in het Westerkwartier.

Aanleiding

De maatschappij verandert en daarmee ook onze visie op bibliotheekwerk en de huisvesting ervan. De volgende ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat we als gemeente op een andere manier aankijken tegen het aanbod van de bibliotheken in het Westerkwartier:

1. Herindeling

Voor de herindeling had elke gemeente haar eigen afspraken met Biblionet Groningen over de invulling van het bibliotheekwerk. Deze verschillen zijn voor een deel terug te vinden in de huidige afspraken rondom de programmering en de huisvesting. Deze verschillen hebben ertoe geleid dat het bibliotheekwerk niet evenredig verdeeld is over de heringedeelde gemeente. Er zijn nog geen inhoudelijk keuzes gemaakt op welke manier de bibliotheek wordt ingezet en waar de inzet zou moeten plaatsvinden.

2. Corona en digitale ontwikkelingen

Daarnaast zijn de ontwikkelingen rondom digitale dienstverlening afgelopen jaar in een stroomversnelling geraakt. Door Corona heeft Biblionet Groningen snel moeten schakelen om dienstverlening te kunnen blijven bieden, ondanks dat de fysieke vestigingen gesloten waren. Hierdoor is volop ingezet op digitale dienstverlening, met onder andere een afhaal- en brengservice. Door deze ontwikkeling werd duidelijk dat een andere manier van dienstverlening goed past bij de huidige tijd. Het is mogelijk geworden aanpassingen te doen in het aanbod, waarbij het aanbod nog steeds op kwalitatief hoog niveau blijft.

3. Inzichten Biblionet

Als laatste heeft Biblionet onlangs adviezen uitgebracht over de toekomst van de bibliotheek in het Westerkwartier. Zij hebben aangegeven een bibliotheek te willen zijn die een maatschappelijke

Postadres

Postbus 100
9350 AC Leek

Contact

Telefoon 14 0594
info@westerkwartier.nl

www.westerkwartier.nl

Pagina

1 van 3

meerwaarde heeft en die investeert op de ontwikkeling van inwoners. Dit betekent dat zij zich meer willen gaan richten op de inhoudelijke programmering en dat zij keuzes willen maken met betrekking tot de huisvesting.

Visie op het bibliotheekwerk in het Westerkwartier

Als gemeente willen we een bibliotheek die midden in de samenleving staat, die digitaal en/ of fysiek voor iedereen toegankelijk is en die een interessant inhoudelijk aanbod heeft voor alle inwoners. Om hier invulling aan te geven, wordt momenteel hard gewerkt aan het document 'Visie op het bibliotheekwerk 2021 -2024'. Een belangrijk onderdeel van deze visie is de herverdeling van de beschikbare middelen, zodat we meer ruimte creëren voor de inhoudelijke kant van het bibliotheekwerk. Door het beschikbare geld op een andere manier te besteden, kan ingespeeld worden op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en kan gewerkt worden aan de bibliotheek van de toekomst.

Gevolgen voor de huisvesting

De hierboven genoemde ontwikkelingen hebben gevolgen voor de huisvesting van de bibliotheken. Biblionet Groningen heeft 7 fysieke vestigingen in de gemeente Westerkwartier, te weten in Aduard, Grijpskerk, Grootegast, Leek, Marum, Oldehove en Zuidhorn. Deze vestigingen hebben allen een klassieke uitleenfunctie. De grotere bibliotheken bieden daarnaast maatschappelijke activiteiten aan in de bibliotheek. In het verleden zijn in de voormalig gemeenten Grootegast, Leek en Marum tot het besluit gekomen om het bibliotheekwerk te concentreren op 1 centrale plek binnen de gemeente. Dit had als doel het aanbod te verbreden en de kwaliteit te verhogen. Hierdoor zijn de kleinere vestigingen in deze gemeente gesloten. Voormalig gemeente Zuidhorn heeft deze keuze niet gemaakt, hier zijn momenteel nog vier bibliotheken actief.

Voor de vestigingen Aduard en Oldehove geldt dat gebruik van de beide vestigingen niet in verhouding staat tot de kosten. Het aantal leners/ gebruikers is laag en leners maken voor een aanzienlijk deel al gebruik van andere vestigingen en/ of digitale voorzieningen. Daar komt bij dat zowel de vestiging als de collectie en de inventaris sterk verouderd is. Door dit gegeven, samen met onze andere kijk op bibliotheekwerk, overwegen we om deze beide vestigingen te sluiten. Belangrijk hierbij is wel dat er in beide dorpen een alternatieve vorm van dienstverlening komt. Dit kan bijvoorbeeld door het starten van een afhaalpunt in het dorp met daarbij een bezorgdienst voor mensen die slecht ter been zijn en/ of het starten van een dBos op school.

Het sluiten van deze beide vestigingen heeft consequenties voor de leefbaarheid van het dorp. Het is belangrijk om zorgvuldig een gesprek aan te gaan met (een vertegenwoordiging van) de inwoners van het dorp. In dit gesprek komen de volgende punten aan de orde:

- uitleg over de mogelijke sluiting;
- welke alternatieve dienstverlening mogelijk is;
- de gevolgen voor de leefbaarheid van het dorp.

Gevolgen voor de dorpshuizen

Voor zowel MFC de Meeden als voor het Dorpshuis Oldehove betekent een sluiting van de bibliotheek, dat zij financiële dekkingsproblemen zullen ondervinden wanneer dit inkomstenverlies niet op een andere manier opgevangen kan worden. Hoe groot het verlies aan huurinkomsten zal zijn in relatie tot het totaal aan inkomsten, moet met hen besproken worden.

Wat in Oldehove meespeelt, is de ontwikkeling van een mogelijk nieuw op te zetten MFC in Oldehove. Dorpsbelang Oldehove is bezig met het uitwerken van een projectplan en houdt daarbij rekening met Biblionet als mogelijke huurder. Dit ondanks dat Biblionet aangegeven heeft niet zeker te zijn van deelname. Een eventueel besluit om geen bibliotheekvestiging te openen in het nieuwe MFC, heeft mogelijk consequenties voor de financiering van het project en daarmee mogelijk de bouw. Omdat het niet duidelijk is wat de consequenties zijn voor de beide dorpshuizen, worden deze onderwerpen die komende tijd met betrokkenen besproken. Wanneer alle informatie bekend is, zal er

besluitvorming plaatsvinden over het al dan niet sluiten van de vestiging. Hierbij is het uitgangspunt dat negatieve gevolgen wellicht niet voorkomen kunnen worden, maar wel zoveel mogelijk geleidelijk opgevangen.

Plan van aanpak

Aan het einde van 2021 willen we een visie op het bibliotheekwerk vaststellen, waarin we opnemen welke keuzes de gemeente maakt met betrekking tot de inhoudelijke programmering en de fysieke vestigingen. Hierbij wordt naar verwachting de volgende route doorlopen:

- 28 september 2021: overleg met dorpsbelangen Aduard en bestuur van MFC de Meeden Aduard;
- 28 september 2021: overleg met dorpsbelangen Oldehove en bestuur Dorpshuis Oldehove;
- oktober: informatie ophalen en mogelijk gesprekken met inwoners
- november/ december 2021: advies aan college en raad over veranderende dienstverlening bibliotheekwerk Westerkwartier, met als onderdeel advies over vestigingen Aduard en Oldehove;
- na besluitvorming betrokkenen informeren.

Financiële onderbouwing

De kosten voor het in standhouden van deze vestigingen wegen niet op tegen het gebruik ervan. Wanneer besloten wordt beide vestigingen te sluiten, geeft dit financiële ruimte om inhoudelijk te investeren en daarmee de kwaliteit van het aanbod te vergroten. Hierbij wordt vooralsnog het huidige uitgangspunt van de gemeente gehanteerd: geen ruimte voor nieuw beleid tenzij onontkoombaar of in plaats van oud beleid.

Inspraak

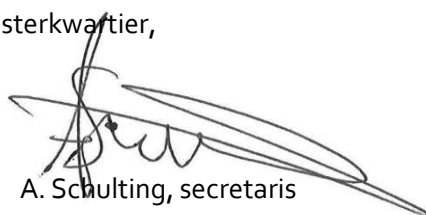
Op 28 september 2021 staan gesprekken in Aduard en Oldehove gepland om de ontwikkelingen toe te lichten en met elkaar te praten over de consequenties en mogelijke alternatieven. Hierna is in oktober de mogelijkheid een gesprek met inwoners in te plannen, afhankelijk van de reacties en behoeften. De gesprekken in de dorpen voeren we samen met Biblionet, betrokken wethouder Hielke Westra en vertegenwoordigers van gemeentelijke afdelingen cultuur, vastgoed en leefbaarheid.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

A. Schulting, secretaris